



SIKKERHETSDATAARK

[I samsvar med reguleringskriterium nr. 1907/2006 (REACH) og 453/2010]

Avsnitt 1: Identifisering av stoff/blanding og selskap/foretak

1.1 Produktidentifikator

ETTERFYLLING AV GASSLIGHTER

1.2 Relevant identifisert bruk av stoffet eller blandingen og bruk som frarådes

Relevant identifisert bruk: etterfylling av gasslighter. Frarådet bruk: ikke fastsatt.

1.3 Informasjon om leverandøren av dataarket

Produsent: **Unilight Polska Sp. z o.o.**

Adresse: ul. Zachodnia 3, 55-011 Siechnice, Polen

Telefon-/faksnummer: + 48 71 / 381 95 95 ekst. 24 / +48 71 / 381 95 95 ekst. 21 eller 27 eller 694 412 795

E-postadresse til en kompetent person som er ansvarlig for SDS: unilight@unilight.pl

1.4 Nødtelefonnummer

112

Avsnitt 2: Identifisering av farer

2.1 Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering iht. 1999/45/EC

F+ R12

Ekstremt lettantennelig.

Klassifisering iht. 1272/2008/EC

Brennbar Aerosol 1 H222, H229

Ekstremt lettantennelig aerosol. Beholder under trykk: Kan sprekke hvis den varmes opp.

2.2 Merkeelementer

Faresymboler og signalord



FARE

Fakta om fare

H222 Ekstremt lettantennelig aerosol.

H229 Beholder under trykk: Kan sprekke hvis den varmes opp.

Fakta om forebygging

P210 Hold avstand til varme / gnister / åpen ild / varme overflater. – Røyking forbudt.

P251 Beholder under trykk: Ikke stikk hull på den eller brenn den, heller ikke etter bruk.

P410+P412 Beskytt mot direkte sollys. Ikke utsett den for temperaturer over 50 °C / 122 °F.

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

2.3 Andre farer

Ingen informasjon om stoffet eller blandingen oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i henhold til vedlegg XIII til REACH-bestemmelsen. Blanding er ikke testet. Rask fordampning kan forårsake frostskafer.

Avsnitt 3: Sammensetning / informasjon om ingredienser

3.1 Stoffer

Ikke aktuelt.



SIKKERHETSDATAARK

3.2 Blandinger

Isobutan

CAS-nummer:	75-28-5
EC-nummer:	200-857-2
Registreringsnummer:	Stoffene er underlagt loven om overgangsperiode
Klassifisering iht. 67/548/EC:	F+ R12
Klassifisering iht. 1272/2008/EC:	Brennbar Gass 1 H220, under trykk Gass H280

Butan

CAS-nummer:	106-97-8
EC-nummer:	203-448-7
Registreringsnummer:	Stoffene er underlagt loven om overgangsperiode
Klassifisering iht. 67/548/EC:	F+ R12
Klassifisering iht. 1272/2008/EC:	Brennbar Gass 1 H220, under trykk Gass H280

Isobutan & Butan

Prosentområde:	50-90%
----------------	--------

Propan

Prosentområde:	5-35%
CAS-nummer:	74-98-6
EC-nummer:	200-827-9
Registreringsnummer:	Stoffene er underlagt loven om overgangsperiode
Klassifisering iht. 67/548/EC:	F+ R12
Klassifisering iht. 1272/2008/EC:	Brennbar Gass 1 H220, under trykk Gass H280

Full tekst for alle relevante H- og R-fraser finnes i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Kontakt med huden: Ta av forurensede klær. Vask frostskaadede områder med masse vann. Fjern forurensede klær hvis det er mulig. Ikke fjern klær som kleber til huden. Frostskaadede områder må varmes opp sakte. Dekk såret med sterile kompresser. Ikke bruk salve eller pudder.

Kontakt med øynene: Hold øyelokket åpent og skyl med masse vann i 10-15 minutter. Ta ut eventuelle kontaktlinser. Bruk sterile kompresser. Kontakt lege.

Svelging: Ikke aktuelt.

Innånding: Gå til frisk luft. Hold deg varm og forbli rolig. Kontakt lege hvis symptomene vedvarer.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Kontakt med huden: Kontakt med flytende gass kan forårsake frostskaader.

Kontakt med øynene: Kontakt med flytende gass kan forårsake frostskaader og skader på hornhinnen.

Innånding: Lav konsentrasjon av gass i luften forårsaker tåreflom, hoste, tretthet, høy konsentrasjon av gass forårsaker svimmelhet, kvalme, oppkast, pustebesvær, tåketilstand, dødsighet. I en konsentrasjon på > 70 % forårsaker gassen et tydelig blodtrykksfall, bevisstløshet, skjelving, pustebesvær og død.

Indikasjon på behov for umiddelbar legehjelp og spesialbehandling

- 4.3 Legen avgjør om det er nødvendig med videre medisinsk behandling etter en grundig undersøkelse av den skadde personen.

Avsnitt 5: Brannslukningstiltak

5.1 Brannslukningsmedier

Egnede brannslukningsmedier CO₂, pulver, vannsprut, skum.

Liten brann: utendørs - la gassen brenne ut, innendørs - bruk et pulverapparat.

Kraftig brann: isoler en gasskilde og bruk vannspray.

Uegnede slukningsmedier: vannstråle – fare for at brannen sprer seg.



SIKKERHETSDATAARK

5.2 Spesielle farer som forårsakes av stoffet eller blandingen

Kan danne giftige gasser av karbonmonoksid ved en brann. Ikke pust inn forbrenningsprodukter.

5.3 Råd til slukningsmannskaper

Vanlig personbeskyttelse ved brann. Bruk egnet pusteutstyr og beskyttelsesklær. Produktet er ekstremt lettantennelig. Det danner eksplosive blandinger med luft. Gassen er tyngre enn luft og kan samle seg i de lavere delene av lukkede rom. Den fjerner oksygenet fra luften. Avkjøl beholdere med vann for å forhindre at de sprekker.

Avsnitt 6: Tiltak mot uønsket utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, beskyttelsesutstyr og nødprosedyrer

For annet personell enn nødpersonell: Begrens tilgangen for utenforstående til fareområdet til egnede rengjøringsoperasjoner er fullført. Ikke bruk åpen ild. Røyking forbudt. Iverksett forholdsregler mot statisk utladning. Bruk egnet personlig verneutstyr. Unngå kontakt med huden og øynene.

For førstehjelpere: Forsikre deg om at fjerning av problemet og resultatet kun utføres av faglært personell. Bruk sikkerhetsklær som tåler kjemikalier.

6.2 Miljøverntiltak

Ikke tøm i avløp (fare for eksplosjon). Varsle relevante nødtjenester.

6.3 Metoder og material for inneslutting og rengjøring

Lite utslipp: La gassen fordampe og luft godt.

Stort utslipp: Eliminer en gasskilde hvis det er mulig. Løs opp gassen med vanntåke eller brannteppe.

Henvvisning til andre avsnitt

6.4 Passende omgang med avfallsprodukt – se avsnitt 13.

Personlig beskyttelsesutstyr - se avsnitt 8.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Håndter i samsvar med god arbeidshygiene og sikkerhetspraksis. Unngå kontakt med huden og øynene. Ikke stikk hull på den eller brenn den, heller ikke etter bruk. Sørg for tilstrekkelig ventilering av området hvor produktet brukes. Beskytt mot antenningskilder - ikke røyk under fyllingen. Gass kan danne eksplosive blandinger med luft.

7.2 Betingelser for trygg lagring, inkludert alle inkompatibiliteter

Beholderen må være godt lukket og oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Hold den unna antenningskilder. Beskytt den mot temperaturer over 50 °C. Unngå direkte sollys. Hold beholderen unna mat, drikke eller mat til dyr. Du må ikke røyke, bruke åpen ild eller verktøy som lager gnister.

7.3 Spesifikk(e) sluttanvendelse(r)

Etterfylling av gasslighter.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personbeskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Land	BUTAN	PROPAN
Tyskland	MAK: 1900 mg/m ³	MAK: 1800 mg/m ³
Italia	TWA: 1900 mg/m ³	TWA: 4508 mg/m ³
Frankrike	VME: 1900 mg/m ³	VME: 1800 mg/m ³
Ungarn	AK: 2350 mg/m ³ , CK: 9400 mg/m ³	-
Spania	TLV TWA: 1900 mg/m ³	-
Storbritannia	WEL: 1450 mg/m ³	-



SIKKERHETSDATAARK

8.2. Eksponeringskontroller

Bruk produktet i samsvar med god arbeidshygiene og sikkerhetspraksis. Ikke spis, drikk eller røyk mens du håndterer produktet. Før pauser og etter arbeidet er avsluttet, må du vaske hendene grundig. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå at flytende gass kommer i kontakt med huden og øynene.



Hånd- og kroppsbeskyttelse

Bruk beskytteshansker av neopren eller nitylgummi. Hanskene bør være fleksible ved en temperatur under gassens atmosfæriske kokepunkt. Det kan være nødvendig å skifte hansker oftere hvis de senkes ned i eller ved langvarig kontakt med produktet.



Materialet hanskene er laget av må være ugjennomtrengelig og motstandsdyktig mot produktet. Materialet må velges ut fra gjennombruddstid, gjennomtrengningshastighet og nedbrytning. I tillegg avhenger valget av riktige hansker ikke bare av materialet, men også av andre kvalitetsegenskaper og endringer avhengig av produsenten. Produsenten må oppgi detaljert informasjon om nøyaktig gjennombruddstid. Denne informasjonen må følges.

Beskyttelse av øynene/ansiktet

Bruk vernebriller hvis det er fare for sprut av flytende gass.

Åndedrettsvern

Vanligvis ikke nødvendig. Hvis oksygenkonsentrasjonen er lavere enn 17 % eller maks. gasskonsentrasjon i luften er over 1 %, kan du bruke et komplett pusteapparat.

Miljøeksponeringskontroller

Gass fordampes veldig fort. Den forurenser ikke miljøet.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand:	Gass i væskeform,
Farge:	Fargeløs
Lukt:	Karakteristikk, svakhet
Luktterskel:	Ikke fastsatt
pH:	Ikke aktuelt
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ikke fastsatt
Første kokepunkt og koketemperaturområde:	- 42 til 0 °C
Flammepunkt:	Ca. - 80 °C
Fordampingstall:	Ikke fastsatt
Antennelighet (fast, gass):	Ekstremt lettantennelig
Øvre/nedre grenser for antennelighet eller eksplosjon:	10,9 % vol. / 1,5% vol.
Damptrykk (20 °C):	1 200 – 7 500 hPa
Damp tetthet:	Ikke fastsatt
Relativ tetthet:	0,5 – 0,58 g/cm ³
Oppløselighet:	< 0,1 g/l
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke fastsatt
Autoantenningsstemperatur:	Ikke fastsatt
Spaltingstemperatur:	Ikke fastsatt
Eksplosjonsegenskaper:	Det danner en eksplosiv blanding med luft
Oksideringsegenskaper:	Finnes ikke
Viskositet:	Ikke fastsatt

9.2 Annen informasjon

Ingen tilleggsdata.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produktet reagerer med kraftige oksidasjonsmidler. Det skaper nitring og klorering.



SIKKERHETSDATAARK

10.2 Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale forhold.

10.3 Farlige reaksjoner kan oppstå

Gass danner en eksplosiv blanding med luft.

10.4 Forhold som må unngås

Unngå direkte sollys, antenningskilder, temperaturer over 50 °C og statiske utladninger.

10.5 Inkompatible materialer

Sterke oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Ikke kjent.

Avsnitt 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Informasjon om akutte og/eller forsinkede resultater av eksponering ble definert på grunnlag av informasjon om produktets klassifisering og/eller produsentens kunnskap fra toksikologiske studier.

Akutt toksisitet

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Huden: etsing/irritasjon

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Øynene: alvorlige skader / irritasjon

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Skader på luftveiene og huden / overfølsomhet

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Mutagene kimceller

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Kreftfremkallende egenskaper

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Reproduktiv toksisitet

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

STOT engangseksponering

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

STOT gjentatt eksponering

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Farlig for luftveiene

Basert på tilgjengelige data, er kriteriene for klassifisering ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Økologisk informasjon

12.1 Toksisitet

Produktet klassifiseres ikke som miljøskadelig.

12.2 Bestandighet og nedbrytbarhet

Produktet oksiderer svært raskt i luft (fotokjemisk reaksjon).

12.3 Bioakkumulativt potensial

Akkumuleres ikke i miljøet.

12.4 Mobilitet i jord

Produktet fordampes svært raskt fra jord og vann. Det oppløses i luft.



SIKKERHETSDATAARK

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ikke aktuelt.

12.6 Andre bivirkninger

Dette produktet har ingen innvirkning på den globale oppvarmingen eller nedbrytningen av ozonlaget.

Avsnitt 13: Hensyn ved avfallshåndtering

13.1 Metoder for avfallshåndtering

Metoder for avfallshåndtering av produktet: Kasser i henhold til lokal lovgivning. Små mengder kan kastes i husholdningsavfallet. Oppbevar rester i originalemballasjen. Resirkuler hvis mulig.

Avfallshåndteringsmetoder for brukt emballasje: Tomme forpakninger skal sendes til resirkulering. Hvis dette ikke er mulig, skal de sentes til et deponi i henhold til lokale forskrifter. Skitne beholdere kasseres på samme måte som produktet.

Rettslig grunnlag: direktiv 2008/98/EC, 94/62/EC

Avsnitt 14: Transportinformasjon

14.1 UN-nummer (ONZ-nummer)

1057 < 115 ml eller 65 g, UN 1950 LQ >115 ml eller 65 g

14.2 FN-egnet shippingnavn

AEROSOLER, antennerlige

14.3 Fareklasse(r) for transporten

2

14.4 Emballasjegruppe

Ikke aktuelt.

14.5 Miljøfarer

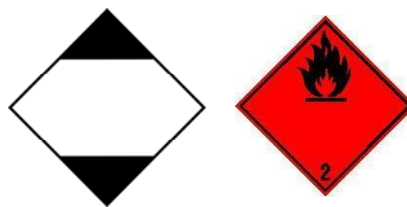
Produktet er ikke miljøskadelig.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren

Når du håndterer produktet må du bruke personlige beskyttelsesklær som beskrevet i avsnitt 8. Unngå direkte sollys, antenningskilder, temperaturer over 50 °C og statiske utladninger.

14.7 Transport i stort parti iht. vedlegg II for MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke aktuelt.



Avsnitt 15: Informasjon om forskrifter

15.1 Spesifikke forskrifter/lover for sikkerhet, helse og miljøvern for stoffet eller blandingen

Forskrift (EC) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og fra rådet av 18. desember 2006 som tar for seg registrering, evaluering, autorisering og begrensning av kjemikalier (REACH - registration, evaluation, authorization and restriction of chemicals), og som fastsetter et europeisk byrå for kjemikalier (European Chemicals Agency) og dermed gjør endringer på direktivet 1999/45/EC og avskaffer rådsforskrift (EEC) nr. 793/93 og kommisjonsforskrift (EC) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EEC og kommisjonens direktiver 91/155/EEC, 93/67/EEC, 93/105/EC og 2000/21/EC.

Forskrift (EC) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og fra rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, endrer og avskaffer direktivene 67/548/EEC og 1999/45/EC, og endrer forskriften (EC) nr. 1907/2006 (tekst som er relevant for EEA).

Rådsdirektiv 67/548/EEC av 27. juni 1967 om vurdering av lover, forskrifter og administrative bestemmelser relatert til klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer.

Direktiv 1999/45/EC fra Europaparlamentet og fra rådet av 31. mai 1999 som tar for seg vurdering av lover, forskrifter og administrative bestemmelser for medlemslandene som er relatert til klassifisering, emballering og merking av farlige preparater.

Kommisjonsforskrift (EC) nr. 790/2009 av 10. august 2009 endres slik at den kan tilpasses til tekniske og vitenskapelige fremskritt, forskrift (EC) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og fra rådet om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger (tekst som er relevant for EEA).



SIKKERHETSDATAARK

Kommisjonsforskrift (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 som endrer forskrift (EC) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og fra rådet om registrering, evaluering, autorisering og begrensning av kjemikalier (REACH) (tekst som er relevant for EEA).

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering

Det finnes ingen data om kjemisk risikovurdering av stoffene i blandingen.

Avsnitt 16: Annen informasjon

Full tekst for indikerte R- og H-fraser som er nevnt i kapittel 3

R12	Ekstremt lettantennelig.
H220	Ekstremt lettantennelig gass.
H280	Inneholder gass under trykk, kan eksplodere hvis den varmes opp.

Forklaring på forkortelser og akronymer

PBT	Persistent, bioakkumulativt og giftig stoff
vPvB	Persistent, svært bioakkumulativt stoff
Brennbar	
Gass 1	Antennelig gass, kategori 1
Under trykk	
Gass	Gasser under trykk

Kurser

Før brukeren fortsetter å arbeide med produktet, bør han/hun gjøre seg kjent med helse- og sikkerhetsforskriftene for håndtering av kjemikalier og delta i en opplæring på arbeidsplassen. Personer som er forbundet med transporten av det farlige godset i henhold til ADR-avtalen må ha gjennomgått en grundig opplæring i oppgavene som skal utføres (generell opplæring, opplæring på arbeidsplassen og opplæring relatert til sikkerhetsproblemer).

Andre data

Dato for oppdateringen:	11.04.2013.
Versjon:	3.0/EN
Endringer:	Avsnitt: 2, 14, 15, 16.
Sammensatt av:	mgr inż. Anna Łuczak (med utgangspunkt i produsentens data).
Sikkerhetsdataark laget av:	"THETA" Teknisk rådgivning

Informasjonen over er basert på aktuelt tilgjengelige data om produktet, men også på produsentens erfaring og kunnskap på dette feltet. Den er verken en kvalitetsbeskrivelse av produktet eller en garanti for spesielle egenskaper. Den skal behandles som hjelp til å sørge for sikkerhet ved transport, lagring og bruk av produktet. Dette fritar ikke brukeren for ansvaret for feil bruk av informasjonen over og heller ikke fra mangel på samsvar med lovnorene på feltet.